



Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in tožila se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Ob 360 letnici mučeniške smrti Matije Gubca

Vsa zgodovina slovenskega naroda do ustanovitve lastne narodne jugoslovanske države nam je priča brezprimerne borbe in napore za njega ohranitev in obstoj. V vseh dobah je bila slovenska zemlja pozorišče neštetihih bojev, stotletja so po njej hlepeli tuji narodi, jo osvajali, razkosavali, slovensko ljudstvo pa usužnjevali. Pa vse zastonj, omagala je tuja sila, na svobodni zemlji je doživel narod svoje vstajenje. Svetal biser v borbi za to vstajenje pa so predvsem kmetjski upori v 16. stoletju.

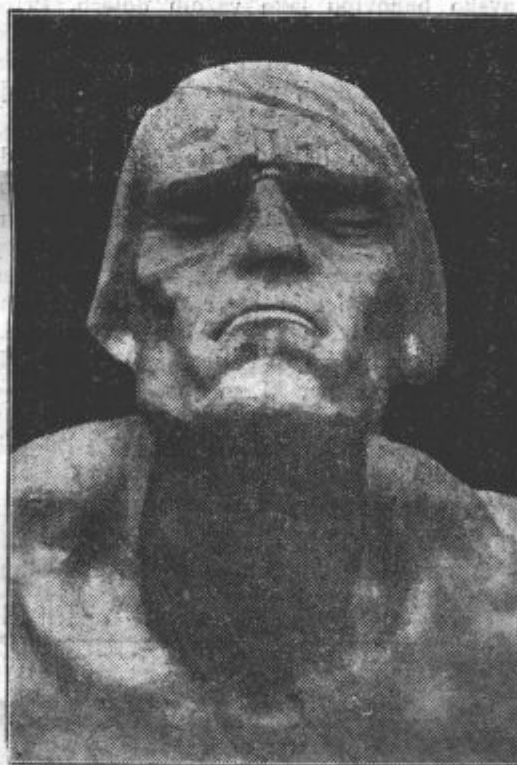
Pred 400 leti, ob koncu srednjega veka, je bilo kmetjsko ljudstvo na Slovenskem edini stan, ki je bil res slovenski stan. Graščaki, plemenitaši in gospoda so bili večinoma Nemci, pravtako meščanstvo in vsa višja duhovščina; če pa že niso bili Nemci, so pa mislili in čutili nemški. Slovenska zemlja je bila takrat osebna lastnina nemških kraljev in cesarjev. Ti so jo oddajali v najem raznim plemenitašem, grofom, baronom in knezom, ki so jo oddajali v najem nižjemu plemstvu in vitezom. Ne prvi, ne drugi niso te zemlje obdelovali; obdelovali so jo kmetje, ki so bili najemniki najnižje vrste. Od pridelka, ki jim ga je dajala v najem oddana zemlja, so morali dati graščaku deseti del ali desetino, določeno število dni pa so morali obdelovati zastonj graščinsko zemljo. To zastonjarsko delo se je imenovalo tlaka, a kmetje, ki so ga opravljali, tlačani; način razdelitve zemlje pa fevdalizem.

Kmet je bil takrat navaden graščinski hlapec ali tlačan. Polagoma je postal popolnoma brezpraven. Graščinski valpti so pobirali kmetom pridelke kot se jim je zljubilo. Gonili so kmete na tlako brez potrebe in jih od dela izmučene pretepali do krvi. Pred pohotnostjo graščinske gospode in valptov ni bila varna nobena kmetjska žena in dekle. Graščaki in vitezi so prirejali po svojih utrjenih gradovih razkošne pojedine, pijančevali in igrali. Premnogi je zaigral cele vasi s kmeti-tlačani vred.

Kmet ni bil več človek, ampak navadno živinče, ki ga prodaš ali pa ubiješ.

Z versko svobodo, ki je takrat osvojila malone vso Evropo, so se pričele odpirati oči tudi kmetu-tlačanu. V krivici in suženstvu, brezpraven in obupan je to svobodo tolmačil tudi kot osebno in socialno svobodo. Svoboda, to je bila tista tajinstvena beseda, ki je šla od srca do srca in raznemala zatirano in obupano kmetjsko ljudstvo. Svoboda in pravica; verska, gospodarska in osebna svoboda. Poti do te svobode pa ni bilo nikjer. Ena edina je bila: priboriti si svobodo z uporom, s krvjo!

Kmetjsko ljudstvo se je pričelo na ta upor pripravljati. Družilo se je med seboj, se organiziralo v kmetjske punte ali zveze — edino v slogi in skupnosti je moč! Tako so se take kmetjske zveze osnovala vsepovsod ter se zaupno med seboj vezale in posvetovala. Sprva so pošiljale



pritožbe na cesarja; ta pa je le obljubljal in ostalo je le pri obljubah. Starih pravic, zapisanih v urbarjih, »Stare pravde« ni bilo od nikoder. Tu pa tam so se pričeli že pred l. 1500 manjši upori, ki pa so bili zadušeni. Stanje se je samo poslabšalo; kmetom so bili naloženi še večji davki, hujša tlaka in ogromne dajatve. Upori so se ponavljali, kajti klic po svobodi in pravici je bil neudušljiv. Skozi celo stoletje so se ponavljali upori. Toda vse zaman!

Po že prej zatrtih uporih, ko se je graščinska gospoda kruto maščevala nad kmeti, je prišlo do poslednjega, največjega kmetjskega upora, leta 1573. Prišel se je ta upor na Hrvaškem, okoli Podsuseda in Stubice, kjer se je zbiralo čedalje več upornih kmetov. To uporno kmetjsko gibanje so vodili Matija Gubec, Andrej Pasanec, vrhovni poveljnik pa je bil Ilija Gregorič, doma iz Ribnika pri Metliki. Svojo armado so kmetje razdelili na več oddelkov. Eden je udaril preko

Kranjske na Štajersko, drugi čez Dolenjsko in proti morju, tretji pa je ostal doma v obrambo proti Turkom.

Kmetje-puntarji so najprej navalili na Krško in Brežice. Teptano ljudstvo se je dvignilo, zgrabilo za orožje, krampe, kose, motike in drugo kmetjsko orodje, poklalo svoje zatiralec in krvosese in maščevalni zubli gorečih graščin so oznanjali, da živi po slovenski zemlji ljudstvo, ki hoče le svojo pravico, za katero so tedaj žrtvovali tisoči slovenskih in hrvaških kmetov svoje življenje. Iz vseh strani je hitelo nad zločinstvi in krivicami pobesnelo kmetjsko ljudstvo na slovensko-hrvaške meje. Bratsko sta si podala roko slovenski in hrvaški kmet v obupni borbi za »Staro pravdo«; neomajno sta se združena v slogi postavila v bran za svobodo, čast in pravice kmetjskega stanu.

Plemstvo je v naglici zbiralo in dobro oboževalo svoje čete, ki so udarile na uporne kmete. Glavna bitka se je odigrala blizu Stubiških Toplic, 14. februarja 1573. Po hudem boju so kmetje podlegli in zmagi je sledilo krvavo maščevanje. Voditelje so ujeli ter jih odvedli v Zagreb. Nad kmetom Matijo Gubcem pa so uprizorili 15. februarja 1573 strahotno, nečloveško maščevanje. Kazen, ki jo je predlagal zagrebški škof Jurij Drašković, so izvršili na najpodlejši način. V svoji zverinski podivjanosti je plemenitaška drhal posadila Matijo Gubca na razbeljen stol, ga kronala z žarečo razbeljeno železno krono, mu stisnila v roke razbeljeno žezlo in vpila: Živel Matija Gubec, kmetjski kralj!

Tako je končal zadnji takratni kmetjski punt. Slovenskemu in hrvaškemu kmetu ni prinesel ne svobode, ne pravice. Obsojen na še hujše suženstvo in krivice, je skozi stoletja kljuboval vsemu ter rešil slovenski narod gotove smrti.

360 let je danes, kar je bil na tako nečloveški način strt kmetjski upor, borba za svobodo in pravico. Matija Gubec, poseobljeno trpljenje in bolest kmetjskega ljudstva, je od takrat pa do danes ostal v srcu slehernega kmetjskega človeka, ne le kot vzor, temveč kot simbol kmetjskega edinstva, sloge in vztrajnega dela, pod katerim se še danes bori — ne z motikami in kosami, temveč s svojo izobrazbo in pametjo — kmetjsko ljudstvo za svoje socialne in gospodarske pravice. V tem svojem poslanstvu bo med kmetjskim ljudstvom živel Matija Gubec — kmetjski kralj za večno. Rod za rodom so sami njegovi vojščaki, in tudi današnji kmetjsko-delavski mladini je Matija Gubec svetel vodnik!

Današnje politično stanje in kmetje

V najnovejšem času se širijo pri nas po mestih in še bolj po deželi vedno gorostasnejše hujskarije, katerih edini namen je ta, da vzbujajo in utrjujejo med nepoučenimi ljudmi nezadovoljstvo z vsem, karkoli je v zvezi s sedanjo državno upravo in z vlado sploh. Take hujskarije se širijo med ljudi z letaki, širijo se od ust do ust, a nikdar ne javno, ampak kolikor močje tajno.

Pred nami leži takih letakov že lepa zbirka. Podpisa — razen na znani izjavi dr. Korošca — ni nikjer nobenega, vsaj nobenega pravega. Beremo ponekod pač podpise kakor »Slovenska pest« in podobne grozeče besede, ampak imena ni nikjer nobenega! Pač pa je več kot dovolj razvidno iz vsebine letakov, odkod in iz katerih vrst prihajajo! Prihajajo namreč iz vrst (bivših) pristašev (bivše) Slovenske ljudske stranke, ki s »slovensko pestjo« groze vsem, ki nočejo priznati, da ima usodo našega ljudstva v svojih rokah na vse večne čase samo in edino SLS in nihče drugi! Užaljeno samoljubje pač ne pozna nobenih mej... Ker pa delajo taki letaki zlasti na deželi mnogo nepotrebne zmede in tirajo čisto nedolžne ljudi često v nesrečo, se čutimo primorane, da spregovorimo o stvari nekoliko obširneje.

Kako je bilo prej?

Takoj po prevratu 1. 1918. so bili med prvimi, ki so hiteli v Beograd, najuglednejši predstavniki bivše SLS in dr. Korošec, voditelj SLS, je postal celo podpredsednik prve skupne vlade nove stvorjene države. Takrat je bilo v SLS vse »jugoslovansko« (glej napise »Jugoslovanska tiskarna«, »Jugoslovanska strokovna zveza« itd.). Takrat še ni bilo v vrstah SLS niti trobice »samostojstva«, o kakšni »avtonomiji« ali celo o »federaciji« je »Slovenec« molčal kakor grob in proti »Beogradu« ni črnil niti besedice! Vse to so suha zgodovinska dejstva!

To pa je trajalo le dotlej, dokler je »Beograd« pustil vladati Slov. ljudski stranki nad Slovenijo po njeni mili volji. Kakor hitro so se pa razmere spremenile tako, da je morala SLS iz vlade, takrat se je pojavilo nezadovoljstvo z Beogradom pri SLS in pojavila se je zahteva po avtonomiji in po federaciji in po vsem mogočem. Vselej pa, kadar je SLS prišla v Beogradu zopet do moči in veljave, je šla »avtonomija« v staro ropotarnico.

Kako je danes?

Tudi po 6. januarju (bivša) SLS svoje politične taktike ni izpremenila: Ko se je pričel sedanji režim, je dr. Korošec lepo mirno in zadovoljno sedel na ministrskem in inž. Serbec na banskem stolčku. Takrat ni bilo »Slovenstvo« nič v nevarnosti; niti takrat ni bilo v nevarnosti ne slovenstvo in tudi ne sveta vera, ko je dr. Korošec podpisal dekret o razpustu Orla...

Danes je pa kar naenkrat vse v nevarnosti: v nevarnosti je sv. vera, v nevarnosti je slovenski jezik in sploh vse je v nevarnosti! Človek se mora žudoma vprašati: Kako pa to, da je sedaj naenkrat vse v nevarnosti, ko dr. Korošec ni več na vladi, prej pa, dokler je bil dr. Korošec sam v vladi, pa ni bilo nič v nevarnosti?

Pojasnite nam, gospodje: Kako to?

Zgorajšnje zgodovinske ugotovitve smo morali naštet, da tudi kmetje lahko razumejo, da s »politikom« (bivših) voditeljev (bivše) SLS nekaj ni v redu. Tu ni nobene doslednosti, ni nobenega političnega praveca! Kaj naj se to pravi: Danes tako — jutri tako, zlasti če je še režim eden in isti, kakor je bil takrat, ko je bil dr. Korošec sam v vladi? Zakaj dr. Korošec danes preklinja, kar je še včeraj blagoslavljal? Zakaj?

In zakaj širijo danes neki ljudje naravnost protidržavne letake (ne samo protirežimskih)?

med ljudi, dočim so še pred nekaj meseci na svojih shodih in na društvenih sejah itd. 6. januarski režim pozdravljali? Kdaj so se lagali: takrat ali se danes?

Nauk za kmete.

Iz naravnost nerazumljivega držanja (bivših) prvakov (bivše) SLS pa naj kmetje napravijo svoj nauk in zapomnijo naj si, da politika večnega skakanja čez plot sem in čez plot tja ne more biti za kmeta dobra.

Kmet potrebuje v vsem svojem delu in tudi v politiki pred vsem stalnost. Te prepotrebne stalnosti pa mu bivše politične stranke niso dale, čeprav so vladale državo nad 10 let! Ravno nasprotno se je zgodilo: namestu stalnosti smo dobili tako politično in gospodarsko razdejanje, da bi bila država gotovo propadla, če ne bi bil vladar z vso energijo posegel vmes!

Važno za agrarne interesente

Nov zakonski predlog ministra za poljedelstvo

Minister za poljedelstvo, v čigar delokrog spada tudi rešitev agrarne reforme, je izdelal nov predlog, kako naj se končno likvidira agrarna reforma. Predlog vsebuje tudi nekaj za Dravsko banovino jako važnih določb. Pripominjamo pa izrečno, da je najnovejši predlog šele samo predlog, ki ga lahko še narodna skupščina izpremeni, vendar pa bo nekaj njegovih določb gotovo ostalo v veljavi.

Za Dravsko banovino je najvažnejša določba, ki govori o dopolnilni razlastitvi gozdov.

Doslej so bili razlašeni le deli gozdov na večinoma tujerodnih veleposestvih, dočim je bilo domačinom prizaneseno. Po novem predlogu pa bo lahko minister razlastil tudi domačim veleposestnikom do 25 odstotkov one gozdne površine, ki presega 1000 hektarjev; onim veleposestnikom pa, ki so jim bile doslej že razlašene določene parcele, pa tudi še do 25 odstotkov one površine, ki presega 1000 njm še preostalih hektarjev.

Ta odločba velja — po predlogu tudi za cerkvena veleposestva.

Druga važna določba se nanaša na odkupnino za dodeljeno zemljo. Doslej ta odkupnina

Danes pa zahtevajo ravno tiste »stranke«, ki so bile pripeljale državo v 10 letih na rob propada, naj se jim zopet izroči oblast! Kaj bi rekli kmetu, ki je grunt zapravil, če bi ga zopet zahteval nazaj, češ da bo on grunt »rešil«?

Zato pa svetujemo našim kmetom kot iskreni kmetiski prijatelji, naj ne nasedajo hujskačem, ki si žele samo priti zopet nazaj do moči in do oblasti, vse drugo jim pa ni prav nič mar. Ti ljudje so imeli časa in prilike dovolj, da pokažejo kaj znajo, a pokazali so samo — razdejanje! Danes se seveda otepavajo na vse načine, če jih pritisne sila zakona; toda v svoji slepi strasti bredejo še globlje v močvirje. Zasljepljenec pa pameten človek ne more slediti.

Mi vemo, da ni nobenega zakona, ki bi ogrožal vero. Prav tako vemo, da ni nobenega zakona, ki bi ogrožal obstoj in uporabo našega jezika. Vemo pa tudi, da obstoje strogi zakoni, ki ogrožajo hujskarijo. Zato pa pametni kmetje hujskačem ne bodo sledili, ampak se bodo ravnali po zakonih. To zahteva in mora zahtevati vsaka država, od sovjetske Rusije do fašistične Italije to zahteva in mora zahtevati tudi naša država.

še ni bila določena, ampak so agrarni interesenti plačevali samo zakupnino (najemnino). Po novem predlogu pa se začne v obliki zakupnine že sedaj plačevati odkupnina na račun; to se pravi, da bo vsa po 1. oktobru 1. 1932. in kasneje plačana zakupnina vračunana v vsoto šele pozneje določene odškodnine za agrarno zemljo.

Odškodnine pa ne bodo dobivali veleposestniki v roke v denarju, tako da ne bodo mogli tožiti agrarnih interesentov za neplačane zneske, ali pa svojih terjatev prodajati bankam itd., ampak bodo dobili od države posebne zadolžnice, ki bodo tekle 50 let. Tudi to je za agrarne interesente velika korist, ker ne bodo plačevali odškodnine (odkupnine) v 20, ampak v 50 letih, torej vsako letno znatno manjše zneske kot doslej.

Opravičeno pa je tudi upanje, da bo odkupnina za 1 hektar zemlje povprečno znatno znižana, ker je cena zemlje z ozirom na nizke cene poljskih pridelkov močno padla.

Pripominjamo pa še enkrat, da so to šele predlogi; čim pa bodo ti predlogi sprejeti (v tej ali oni obliki) kot zakon, bomo o tem poročali obširneje.

Za pomoč Zagorju

V nedeljo se je vršilo v Zagorju veliko zborovanje, ki so se ga številno udeležili zagorski rudarji, da javno povedo svojo revščino in težko življenje in socialne tegobe. Poleg najbolj prizadetih rudarjev pa je prihitelo na zborovanje tudi ostalo ljudstvo, ki mu v zagorski občini v najkrajšem času preti gospodarska katastrofa. Napovedane nove redukcije pri rudniku so že tako obupne razmere še močno poslabšale, le hitra in nujna pomoč more odvrniti splošno katastrofo v zagorski občini. Zborovanje je vodil Akcijski odbor, sestojč iz zastopnikov vseh organizacij. Mnogi govorniki so na zborovanju slikali žalostne in obupne razmere v zagorski občini ter veliko socialno gorje, ki ga preživlja vse prebivalstvo v občini ter pozivali na čimprejšnjo pomoč.

Zborovanja se je udeležil tudi domači nar. poslanec tov. Milan Mravlje, ki je zborovalce iskreno zagotovil, v svojem in imenu vseh ostalih slovenskih poslancev z obema ministroma na čelu, da se bodo v Narodni skupščini zavzeli

za pereče zadeve zagorske občine in okolice, ki ji preti malone lakota.

Na zborovanju je bila sprejeta tudi spomenica, ki ugovarja proti temu, da se pri nabavah premoga za železnice zastavljajo privatni rudniki, pri čemer je ravno Slovenija najbolj prizadeta. To stvar je treba takoj urediti, da tako pridejo zagorski rudarji zopet do dela.

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefovec vode«. Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefovec grenčica« sigurno skrajno prizanesljivo delujoče satinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefovec grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strahovita eksplozija v Nemčiji

Mesto Neunkirchen je popolnoma porušeno - Največji gazometer sveta je razneslo - Ogromno število žrtev

Pretekli petek, 10. februarja zvečer je zadelo mesto Neunkirchen strahovita nesreča, ki je zahtevala ogromne žrtve.

Mesto Neunkirchen leži v Posaarju. To je pokrajina na nemško-francoski meji, mesto Neunkirchen je pa industrijsko središče te pokrajine. V tem mestu so zgradili l. 1931. velikanski gazometer (rezervar ali »shramba« za plin), ki je bil eden največjih na svetu; visok je bil 80 metrov, površine pa je imel 1500 kvadratnih metrov. Njegova prostornina je znašala nad 150.000 kubičnih metrov.

Plinarna v Neunkirchen-u je zalagala s plinom vso tamošnjo industrijo. Poleg plinarne so bila pa še velikanska skladišča koksa in obsežne shrambe za bencin.

V petek zvečer je okoli 30 delavcev pretakalo bencin iz shramb v manjše posode. Bencin pa se je brzkone po neprevidnosti kakega delavca vnel. To pa še ne bi bilo tako hudo, kajti ta ogenj bi se bil dal kmalu pogasiti. Poškodovana pa je bila tudi cev, po kateri se je pretakal bencin, tako da so bila vsa tla namočena z bencinom, ki se je seveda tudi vnel in ta plamen je objel tudi ves gazometer. V tem usodnem hipu pa se je vnel tudi plin v gazometru in v trenutku se je začel po celi okolici silovit pok. Iz gazometra se je dvignil visok gost dim in visok plamen, ki je krvavo-rdeče razsvetlil celo okolico. Takoj po eksploziji pa ni bilo o gazometru niti sledu več, ravno tako ne o delavcih in tudi ne o sosednih hišah — vse je razneslo na drobne kosce in jih razmetalo na kilometre daleč po okolici. Tam, kjer je prejel stal gazometer, je pa gorelo naprej in manjše eksplozije so se ponavljale v kratkih presledkih skoro do polnoči.

Pok je bil tako strašan, da so ga slišali do 80 kilometrov daleč. Delavska kolonija v okolici mesta, kjer je prebivalo skoro 100 rodbin, je pa tudi izginila s prebivalci vred...

Na 5 kilometrov daleč ni ostala nobena stavba cela; najmočnejše železje je bilo tako skrivljeno, kakor da je bilo iz žice. Tramvajski voz, ki je vozil v hipu nesreče blizu gazometra, je pretrgalo na dvoje in oba konca postavilo pokonci kot nekako strašilo. Šipa pa ni ostala cela niti ena v vsem mestu.

V prvem hipu je nastala taka zmeda, da nihče ni vedel kaj dela. Vse je planilo na ulice in ljudje so kakor brez uma drveli na vse strani. Vse je mislilo, da je nastal potres ali da je eksplodiralo kako tajno skladišče municije. Po-

licija je le z največjo težavo zaustavila ljudi, da niso drveli naravnost v smrt, v področje eksplozije, ki so se neprestano nadaljevale. Takoj so prišli na pomoč tudi gasilci in z njihovo pomočjo so oblasti kmalu organizirale

reševalno akcijo.

Ko se je prvi strah nekoliko polegel, se je prebivalstvo brez razlike stanu in poklica pridružilo reševalcem. Ker je eksplozija uničila tudi vso plinsko napeljavno in raztrgala električno omrežje, je bilo

vse mesto brez luči,

le okolico katastrofe je ožareval krvavo-rdeč plamen s pogorišča. Reševalci, ki so se jim v teku prvih nočnih ur pridružili tudi gasilci, zdravniki in vse razpoložljivo sanitetno osebje iz vseh bližnjih in tudi oddaljenih mest, so se morali sprva omejiti zgolj na to, da so spravili na varno

neštevilne ranjence.

Bolnica je bila seveda premajhna ter so uredili zasilne lazarete v šolah in drugih javnih poslopih. Več kot polovico ranjencev pa so morali kljub temu začasno spraviti v privatna stanovanja. Do polnoči se niso mogli približati centru katastrofe, ker je bilo vse eno samo morje plamena. Šele, ko so eksplodirali zadnji tanki benzola, so mogli misliti na

gašenje ogromnega požara,

ki pa ga bodo mogli pogasiti še le v par dneh. Koliko je prav za prav zahtevala

človeških žrtev

ta strašna nesreča, se trenutno ne da niti približno ugotoviti. Do 6. ure zjutraj so po naporu, s smrtno nevarnostjo združenem delu potegnili izpod razvalin, v kolikor so jih doslej mogli preiskati, 45 mrtvih, 141 hudo ranjenih in 300 lažje ranjenih. Nad 100 zdravnikov je vso noč vršilo operacije in dajalo ranjencem prvo pomoč. Število smrtnih žrtev pa bo po sodbi oblasti skoro gotovo znašalo nad 500, ker pogrešajo še mnogo delavcev, ki so bili zaposleni v bližini gazometra in pa vse prebivalce do tal porušeni stanovanjskih hiš v bližnji delavski koloniji. Zaradi silne vročine se tem razvalinam dosedaj sploh še niso mogli približati.

Katastrofa bo imela za vso tamošnjo industrijo hude posledice. Velika železarna je morala ustaviti vse delo in bo počivala najbrž leto dni.

Ljubljane, so se gibali po odobrenih proračunih za zadnja tri leta takole: Leta 1930. so znašali 109,749.000 Din, leta 1931. 119,691.000 Din, lani pa 104,855.000 Din. Vzrok za veliki porast leta 1930. in 1931. leži v zakonodaji, ki je naložila občinam velika bremena. Med ta spada v prvi vrsti zakon o narodnih šolah ter njegove dopolnitve, ki nalaga občinam bremena za stannarine učiteljev, nagrade veroučiteljev, kurjavo in razsvetljavo učiteljskih stanovanj ter drugo. Ta bremena se kažejo najbolj v pokrajinah s močno razvitim osnovnim šolstvom.

Nadalje je zakon o notranji upravi prenesel na občinske proračune vzdrževanje poslopij sreskega načelstva in stroške za policijo. Zakon o pospeševanju kmetijstva pa je obvezal občine, da morajo prispevati vsaj 10 odstotkov vseh rednih proračunskih izdatkov za kmetijske fonde. Nadalje je zakon o zdravstvenih občinah naložil večja bremena samostojnim zdravstvenim občinam. Tudi zakoni o zaščiti učencev, o asanaciji vasi in o šolskih poliklinikah so znatno odražajo v občinskih proračunih. Po zakonu o samoupravnih cestah pa so se nekatere državne ceste uvrstile za banovinske, na drugi strani pa nekatere banovinske ceste za občinske, kar je tudi zvišalo občinske proračune.

Iz parlamenta

Parlament je te dni sprejel novi volilni zakon za državni zbor.

Tudi odbor za proučevanje novega zakona o občinah je končal svoje delo. Odbor je sklenil predlagati skupščini te-le izpremembe v vladnem načrtu:

1. Vsaka občina naj ima vsaj 3000 prebivalcev; manj prebivalcev naj bo dovoljeno le v izjemnih slučajih;

2. občinski odbor sestoji: v občinah s 3000 do 5000 prebivalcev iz 24 odbornikov, v občinah s 5000 do 8000 prebivalcev iz 30 odbornikov, v občinah z 8000 in več prebivalcev iz 36 odbornikov. V občinah, ki imajo izjemoma manj prebivalcev kakor 3000, sestoji občinski odbor lahko iz 18 odbornikov. To število se pa lahko z občinskimi statuti, ki jih odobri ban, zniža, toda nikakor ne izpod 10.

Občinski odbor se voli s splošnim enakim, neposrednim in javnim glasovanjem za dobo treh let. Občinsko pravico imajo vsi prebivalci, ki so vpisani v volivne imenike dotične občine po zakonu o volivnih imenikih.

Za občinskega odbornika je lahko izvoljen dotični član občine, ki ima volivno pravico po zakonu o volivnih imenikih in ki je izpolnil 25. leto ter ni izključen od volitev.

3. Osebe, ki ne govorijo in ne pišejo uradnega jezika, in osebe, ki so v aktivni državni ali samoupravni službi, kakor tudi duhovniki, ne morejo biti predlagani na kandidatski listi na prvih šestih mestih.

Kako dosežeš visoko starost?

Živi po sledečih pravilih!

1. Spi najmanj po 8 ur na dan;
2. Leži po možnosti na desni strani;
3. Spalnica naj bo vedno dobro prezračena;
4. Postelje ne postavljaj ob zid;
5. Zjutraj si umij celo telo z mlačno vodo;
6. Vsako jutro pred zajutrkom nekaj minut telovadi;
7. Jej malo mesa in tisto naj bo mehko;
8. Uživaj dovolj maščobe;
9. Če se nagiblješ na debelost, ne pij po 20. letu več mleka;
10. Ne uživaj preveč alkohola;
11. Vsak dan pojdi na zrak;
12. Ne pustij živali v stanovanju;
13. Pij vedno le zdravo in svežo vodo;
14. Vlažno stanovanje je tvoj najhujši sovražnik;
15. Nikar se ne jezi in ne vznemirjaj!

Banovinski proračun za leto 1933-34

V sredo 15. februarja t. l. se je sestel banovinski svet Dravske banovine, da razpravlja o proračunu za prihodnje leto. Predlog proračuna je sledeč:

Občni izdatki in dohodki

Izdatki	Din
Splošni oddelek in glavna pisarna	3,788.314
upravni oddelek	534.860
kmetijski oddelek	8,875.600
prosvetni oddelek	5,150.486
tehnični oddelek	39,153.787
oddelek za soc. politiko in narodno zdravje	16,342.705
finančni oddelek	14,221.797
oddelek za trgovino, obrt in industrijo	2,215.530
komisija za agrarne operacije	739.943
rezervni kredit	1,466.101
Skupaj	95,489.183

Dohodki (kritje)

	Din
Banovinske doklade	40,000.000
trošarine	19,050.000
banovinske takse in davščine	9,250.000
prispevek avtobusnih podjetij	350.000
razni dohodki	9,839.183
državna dotacija in banovinska trošarina	17,000.000
Skupaj	95,489.183

Težka bremena naših občin

Uprava dravske banovine je izdala zanimivo brošuro pod naslovom »Samoupravno gospodarstvo v Dravski banovini«, iz katere posnemamo naslednje podatke o izdatkih slovenskih občin:

Vsi izdatki občin Dravske banovine brez

Na Češkoslovaškem je premalo kmetov

Kdor vsaj malo pozna razmere na Češkoslovaškem, zlasti politično-gospodarske, ki jih z večino vodi vzorno organizirana češkoslovaška agrarna stranka, ta se bo čudil, kako ji to uspeva, ko pa na drugi strani statistika pravi, da se s kmetovanjem peča le 23% vsega prebivalstva. Naraslo pa je silno število v industriji in obrti ter trgovini delujočih oseb in vendar ta večina absolutno ne odloča v vodstvu državne politike. Nam, ki tudi delamo v našem kmet. gibanju, je to razumljivo. Na Češkoslovaškem je tudi med ostalimi delovnimi sloji zmagovala kmet-ska ideologija, kmet-ski duh in misel; tam ni potrebno, da se pečaš naravnost s kmetijo, če hočeš biti v kmet-skem gibanju, treba je le biti prežet in zasidran v kmet-ski misli. Prav to pa je tisto, kar daje češkoslovaškemu kmet-skemu gibanju moč in vplivno besedo — kmet-ski interesi so prvenstveni, kmet-ski stan je prvenstven — to načelo je osvojila večina češkoslovaškega naroda. Zato pa je tudi to gibanje močno in odločujoče.

Tudi naše gibanje mora za tem ciljem! Zakaj le v tem pravcu nam je zagotovljena zmaga in nam bo mogoče ustvariti resnično kmet-sko državo, kmet-sko državo ne le po številu, temveč tudi po duhu!

Pobožna želja

Bivši predsednik francoske vlade, Herriot, je na nekem svojem predavanju med drugim dejal, da sloni vsa italijanska politika na zahtevi, da se mirovne pogodbe revidirajo. Kamen spotike je Italiji prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo, kar pa Francije nič ne moti. Zakaj splošno so znane »pobožne« želje Italije, ki zahteva vso Dalmacijo in vsa dalmatinska pristanišča, med njimi tudi Boko Kotorsko. Na to ni misliti, kajti Francija sama ne more nikoli pristati, da bi se kaj takega zgodilo.

Dalmatinski kmetje vrtnarijo

Huda vinska kriza je močno prizadela dalmatinske kmete, tako da je zanje dandanes ta panoga prav malo obetajoča. Mnogi kmetje so se vsled tega zatekli k vrtnarstvu, ki je pa zelo otežkočeno zavoljo neprikladnih vremenskih razmer, zlasti zavoljo pomanjkanja vode. Vendar pa se je kmet-sko vrtnarstvo v nekaterih predelih dovolj dobro obneslo ter se mu obeta ugodna bodočnost.

S tem korakom dalmatinskih kmetov bo naše narodno gospodarstvo zelo pridobilo. Pomislimo le na ogromno množino zgodnje zelnjave, ki jo skozi vse leto uvažamo in drago plačujemo. V splošnem narodnem gospodarskem interesu je, da poskusi dalmatinskih kmetov čim bolj uspejo.

Volilna mrzlica v Nemčiji

Poslednji nenadni politični preokret v Nemčiji je zadal vsem strankam težke brige, zlasti že, ker bo nemškimi fašistom na razpolago ves obširen agitatorski aparat, medtem ko so ostale stranke v tem pogledu malone praznih rok. Tiskovna svoboda je znatno omejena in volitve so predvidene že za 5. marc. Srednje in manjše stranke si skušajo pomoči na vsemogoče načine, da bi tako postavile proti Hitlerju enakovreden protitež. Zlasti je vso javnost presenetila sestava krščansko-narodnega bloka. Pobuda za to novo pol. stranko je baje izšla iz katoliške srede, ki z bojznijo pričakuje volitev. V tej novi pol. organizaciji se nameravajo združiti nemški nacionalci, nemška ljudska stranka, stranka podeželskega ljudstva, katoliški centrum, kmet-ska stranka in Stahlhelm. Na drugi strani pa se bodo predvidoma združili proti Hitlerju tudi socialni demokrati s komunisti. V tem slučaju Hitler gotovo ne bo dobil večine.

Kolike se je lani pokadilo v naši državi

V letu 1932 se je v vsej naši državi pokadilo 5 in pol milijarde različnih cigaret, 40 milijonov cigar in nad 3 in pol milijona kg tobaka. Izmed mnogih vrst cigaret so šle najbolj v dim cigarete »Zeta« in »Sava«, kar pa je čisto razumljivo. Značilno pa je, da smo prav Slovenci pokadili največ cigaret in cigar, kar je pač vzrok v tem, da pri nas še ni razvito tihotapstvo tobaka v toliki meri ko v južnih krajih, kjer tobak uspeva. Pravijo, da je naša država vsako leto vsled tobačnega tihotapstva oškodovana za več sto milijonov dinarjev, kar je čista izguba za državno blagajno.

Vsekakor pa je iz navedenih številk sklepati, da se v naši državi mnogo pokadi.



Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poapnenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. — Zavitek Din 20 — v apotekah.

„Ljudski kruh“

Zadnja podražitev kruha vzbuja upravičeno nejevoljo širokih vrst konzumentov, ki jim je kruh po večini glavna vsakdanja prehrana. Zlasti imajo težko stališče peki, kajti nje se, da si v večini slučajev neopravičeno dolži podražitve kruha. V škripcih se človeku porodijo vsemogoči načrti. Tako so med drugim peki iz Splita prišli na misel, da začnejo peči nekak »ljudski kruh« iz mešane koruzne in pšenične moke. Ta kruh je v prvi vrsti namenjen siromašnejšim slojem, ker bo nekaj cenejši. To idejo so baje posneli tudi peki iz Sarajeva. Pravijo, da bo kruh dober in tečen ter da bi bilo predvsem želeti, da ga v prvi vrsti dobijo kot dnevno hrano tudi vsi špekulanti, ki so zakrivilni podražitev kruha.

Notranjska dobi elektriko

Gospodarsko se naglo probujajoča Notranjska je delj časa pogrešala svoje lastno električno omrežje, bodisi radi same električne razsvetljave kot tudi električne pogonske sile. Kot izgleda se bo temu gospodarskemu nedostatku v kratkem pomaglo. In sicer nameravajo Kranjske deželne elektrarne zgraditi daljši elektrovod od Vrhniške do Rakeka in Cerknice, od katerega bi se odcepili manjši vodi, kar bi potem dalo celokupno električno omrežje.

Točenje pijač na debelo

Po pojasnilu finančnega ministrstva se pod točenjem pijač na debelo razume prodaja vina nad 50 l, piva najmanj 25 l, špirta in žganja nad 100 l, ostalih pijač ter sadnega žganja, pridobljenega z destilacijo ali kuhanjem, pa najmanj 25 l.

Nov način pošiljanja denarja

V Trebnjem na Dolenjskem je poslal neki gospodar svojo uslužbenko Marijo Z. z Din 2000 na pošto, da jih po poštni položnici odda. Marija je res odšla na pošto. Ker pa ni najbrže vedela ali pa se ji je kam mudilo je oba »jurja« lepo zavila v položnico in jih vrgla kar v poš. nabiralnik. To je bil nov način pošiljanja »jurjev«, ki pa se za enkrat ni obnesel.

Pristopajte h Kmetijski Matici.



Mladina

Društvo kmet-skih fantov in deklet

Z odlokom ministrstva prosvete z dne 10. februarja 1932. leta, št. 4251, je ministrstvo dovolilo vsem Društvom kmet-skih fantov in deklet znižanje takse pri prireditvah diletantsko-umetniškega značaja na 10 %, za celo leto 1933.

Vsa ona društva, ki bi se rada poslužila te ugodnosti, morajo poravnati članarino Zvezji, ki znaša Din 2 od vsakega člana. Ko izpolnijo ta pogoj, bodo takoj prejela izkaznico, na podlagi katere imajo pravico do 10 % takse.

Iz »Zvezek«

Vsem tovarišem, ki so vložili prošnje za fantovski tečaj, smo že sporočili, kateri so sprejeti v tečaj.

Prav tako smo obvestili vsa društva, katerih dolžnost je, da takoj ob prejemu Zvezinega dopisa, obveste svoje tovariše o sprejemu, oziroma nesprejemu v tečaj.

Tečajniki morajo biti v Ljubljani v ponedeljek 21. t. m. in se zglasiti v Zvezinem tajništvu, Tavčarjeva ul. 3. pritličje levo, najkasneje do 12. opoldne.

S seboj je prinesiti dovolj moškega perila, umivalne potrebščine in potrebščine za čiščenje obleke in čevljev.

Lepa mladinska proslava 360 letnice Matije Gubca. — Uspel občni zbor

V nedeljo, 12. t. m. je »Društvo kmet-skih fantov in deklet« v Medvodah priredilo v zvezi s svojim rednim letnim občnim zborom lepo proslavo 360 letnice mučeniške smrti kmet-skega kralja Matije Gubca. V stari osnovni šoli v Preski se je zbrala številna kmet-ska mladina, da čim dostojnejše proslavi spomin svojega velikega moža, obenem pa da pregleda letno delo svoje organizacije ter si začrta pot za bodoče delo.

Z občnim zborom vred je proslavo otvoril društveni predsednik tov. Tine Janhar, ki je uvodoma iskreno pozdravil vse navzoče tovarišice in tovariše, šol. upravitelja g. A. Kržišnika, tov. Anico Turnšek ter zastopnika »Zvezek« tov. France Gerželja.

Otvoritvi sta sledili dve recitaciji; tov. Kozjek je recital pesem Griše Koritnika: »Smo fantje...« tov. Veber pa pesem R. Gobca: »Pesem kmet-ske mladine«. Obe pesmi sta bili podani prav posrečeno. Po recitaciji je tov. France Gerželj v daljših izvajanjih orisal dobo kmet-skih puntov, socialne vzroke teh puntov ter sam zgodovinski potek te slavne kmet-ske revolucije za »Staro pravdo« ter mučeniško smrt vodje Matije Gubca. Povdaril je pomen teh kmet-skih puntov ter kolike važnosti so še danes za naše mladinsko gibanje načela, ki so takrat ustvarjala miroljubne slovenske kmete za puntarje. Matija Gubec mora biti simbol vse naše mladine.

V iskrenem vzpodbujajočem nagovoru je nato tov. Anica Turnšek pozivala zbrane, zlasti dekleta, k vztrajnemu delu in poslanstvu, ki je naloženo kmet-ski ženi za bodočnost kmet-skega stanu. Nagovor, poln prepričevalnosti, je našel topel odziv.

Po tej majhni, toda iskreni proslavi in spomenu Matije Gubca, se je nadaljeval občni zbor. Tovariša Tine Janhar in France Bergant sta poročala o letnem delu, ki je bilo spričo težkih okoliščin še dokaj povoljno. Po razrešnici starega odbora so sledile volitve. V novi

odbor so bili izvoljeni naslednji: predsednik tov. Šetina Vinko; podpredsednica tov. Trampuž Josipina; tajnik tov. Kozjek Martin; blagajnik tov. Šetina Janez; odborniki(ce): tov. Fine Janhar, tov. Bergant Franc, tov. Kalan Anton, tov. Janhar Marija; namestniki: tov. Drešar Vinko, tov. Trampuž Franc; nadzorstvo: tov. Šetina Angela in tov. Koscec Alojzij, delegat za »Zvezo« tov. Bergant Franc.

Po volitvah je tov. Tine Janhar podal obširen in jedrnat načrt dela za bodoče leto. Tudi je bilo sklenjeno, da se tekom leta priredi velika jubilejna tekma koscev, ki bo proslavila stotero tekmo v našem gibanju, mimo te tekme bo prirejena še posebna tekma koscev s kosilnim strojem, ki bo imela zgolj gospodarski značaj. Obširno je članstvo tudi razpravljalo o uniformi našega članstva, tozadevne predloge bo društvo poslalo »Zvezi«, kajti splošna želja je, da se čimprej reši vprašanje mladinskega kroja.

S trdno vero za bodoče delo je bila uspela prireditve zaključena.

Uspeli proslavi 360 letnice Matije Gubca, združeni z letnim občnim zborom, sta se vršili tudi v »Društvih kmetijskih fantov in deklet« na Igu in Tomišlju. Kot »Zvezin« zastopnik se je teh proslav udeležil tov. Vlado Kreft. O obeh proslavah in občnih zborih sledi obširnejše poročilo v prihodnji številki.

★

Vsepovsod lepi uspehi

Iz Leskovca. Tukajšnje »Društvo kmetijskih fantov in deklet« je dne 28. januarja imelo svoj ustanovni občni zbor. Ob 8. uri zvečer je podpredsednica tov. Mimi Žičkarjeva otvorila s kratkim nagovorom občni zbor, nakar sta tajnik in blagajnik poročala o delu društva v pripravljani dobi. Ako omenimo samo to, da je mlado društvo v teku ne celih štirih mesecev priredilo dve igri štirikrat, poslalo tri tovarišice v Zvezin dekliski tečaj, spoznamo dovolj, da društvo ni obstajalo samo na papirju. Res je v poslednjem času protigagitacija nekoliko zavrla delo. Nato se je prešlo k volitvam. Izvoljeni so bili: Predsednik Žičkar Jože, namestnica Širc Minka, tajnik Bavdek Dušan, blagajničarka Hermec Matilda, odborniki: Zupančič Martin, Joško Rep, Lipovž Peter, Arh Vinko, Žičkar Mimi. Slednja dva vršita tudi posle revizorjev.

Novi odbor si je nadel nalogo, da se program društva k. f. in d. za vsako ceno izvede. Delo v tej smeri se bo nadaljevalo. Dosledno si bo prizadevalo izobraziti članstvo in okolico, da si bo nekoč lahko samo ustvarjalo boljše bodočnost.

Pred občnim zborom došla brzojavka Zveze »Združite vse sile za porast kmečkega pokreta, želimo občnemu zboru mnogo uspeha. Tovariški pozdrav! Zveza.« — se je ob velikem navdušenju članstva prečitala takoj ob otvoritvi.

Tako tudi bo! Kmetijski pokret se bo razgibal tudi pri nas, kljub vsem zaprekam.

Družmirje. Društvo kmet. fantov in deklet Družmirje vprizori v nedeljo 19. februarja ob 8. uri popoldne v dvorani šokolskega doma v Šoštanju narodno igro »Razbojnik Guzaj«. S to svojo prireditvijo stopa društvo prvič pred javnost. Zato se bodo vsi igralci potrudili, da bo vsak gledalec zadovoljen. Vabljeni ste vsi prijatelji kmetijske mladine, da se udeležite te prireditve.

Dopisi

Uspelo predavanje. »Društvo kmetijskih fantov in deklet« v Leskovcu je priredilo dne 12. t. m. predavanje o kmetijstvu. Zaprošilo je sreskega kmet. referenta g. Ambroža iz Krškega, ki se je radevolje odzval. Ob pol 8. uri zjutraj je tajnik Bavdek; mesto odsotnega predsednika pozdravil navzoče, v kratkem orisal namerjeno društvo k. f. in d., ter predal besedo g. predavatelju. Njegovo predavanje o kokošereji in o umetnih gnojilih in gnojenju, prepleteno z duhovitimi opazkami, je bilo stvarno in zelo zanimivo. Poslušalci so si vsekakor pridobili mnogo novega. Zlasti bi bilo priporočati perutnino, ki se na Krškem polju že itak goji. Treba bi bilo samo mešano domačo sorto zamenjati s štajersko. Pravilna in racionalna gojitev kokoši bi bila temu kraju gotovo prinesla nekaj zasluzka. Reflektanti za valilna jajca, naj se zglase pri sreskem kmetijskem referentu v Krškem.

Za poldrugourno predavanje se je zopet zahvalil tajnik.

Rob pri Vel. Laščah. V nedeljo 5. t. m. je imelo naše Prostovoljno gasilno društvo svoj letni občni zbor, katerega se je članstvo domačega polnoštevilno udeležilo. Zbranim požrtvovalnim gasilcem je od srca govoril načelnik Peterlin ter jih pozval k še nadaljnjemu složenemu delu za bližnjega. — Za načelnika je bil ponovno soglasno izvoljen dosedanji načelnik. Odbor pa je ostal z malimi spremembami prejšnji. Po občnem zboru sta prejela častne diplome tov. Adamič Franc iz Kneja in gospa Jakševa iz Roba kot kumica naše motorke. Oba odlikovanca je v krasnih besedah nagovoril tov. predsednik in tov. tajnik šol. upravitelj na Robu. Ostali pa smo obema iz srca čestitali.

Ljubečna pri Celju. V nedeljo, 5. t. m. je naše »Društvo kmetijskih fantov in deklet« vprizorilo v dvorani »Gasilnega doma« na Ljubečni igro »Miklova Zala«. Ta igra ima precej kmetijski značaj ter ob.avnava lep kos življenja naših Korošcev, zato smo se je še s posebno ljubeznijo oklenili. Vsi igralci so svoje vloge izvrstno naštudirali. Pestro in lepo sliko so nudili starešina, družice in ostali pri svatbi v zadnjem prizoru. Scenerija je bila nova in prikupna. Kulise je slikal predsednik društva tov. S. Koštomaj; režijo je vodila učiteljica tov. Milena Žagar.

Kako pokončujemo škodljivce in mrčes na vrtu

Marsikatera kmečka gospodinja se je golovo že jezila, ako je zapazila na svojem vrtu, da so ji najlepše rastlinice hkrati ovenele, ali pa, da je bilo listje solate ali zelja objedeno. Pogosto se je celo pripetilo, da so vrtni škodljivci požrli malone vse, kar je z največjim trudom vzgojila, skrbna roka vrtnega gospodarja.

K najnevarnejšim vrtnim škodljivcem prištevamo: krtice ali voluharja, miši, bramore, kapusovega belina, polže, ogrce, pokalico in bolhača. Krt dela sicer tudi škodo na vrtu s svojim neprestanim rovanjem po zemlji, vendar kar je najvažnejše — rastline pušči v miru in se jih niti ne dotakne. Krt se hrani od raznih glist, ogrcev in črvov, ki delajo škodo ter spada zategadelj med koristne živali v kmetijstvu. Vsled tega najdemo krtine tudi povsod, kjer je v zemlji mnogo škodljivcev. Na nekaterih veleposestvih ravnaajo s krtom, da ga love na vrtovih in odnašajo na travnike ali polja. Krta je mogoče pregnati z vrta, ako njegove rove natlačimo s tvarino, ki razširja oster duh, t. j. s cunjami, ki so namočene v petrolej, z gnojilnimi slaniki itd.

Eden najhujših škodljivcev na vrtu je krtica ali voluhar. Ta je večja kot navadna miš in manjša kot podgana. Najraje se drži na vrtovih blizu vode, kjer prerije včasih vso zemljo in povzroči veliko škodo, ki se pa navadno pripisuje nedolžnemu krtu. Voluhar napada korenine vseh večjih vrtnih rastlin, najljubše pa so mu korenine od mladega sadnega drevja. Že marsikateri vrtnar in sadjar je doživel grozodejstva tega škodljivca, ko je v spomladni pregledoval eno- ali dveletna sadna drevesca ter jih kakor navadne šibe vlačil iz zemlje. Vse močnejše korenine, ki dajejo drevescu življenje, je odgriznil voluhar. Najzanesljivejše sredstvo za pokončevanje tega škodljivca so železne pasti, — tako imenovane krticolovke, — ki se nastavljajo v luknje in sicer najbolje po dve in dve, da pride na vsak konec rova po ena. Krticolovka sestoji iz železne vzmeti, katere oba konca segata skupaj ter prehajata v kremplje in iz vložne ploščice, ki se vloga v raztegnjeno past. Skozi ploščico pretaknemo mrkev ali kos rdeče pese kot vabo. Nastavljeno past je pritrđiti na kakšen količek z žico, da ga žival ne more odvreči s seboj, ako ni poginila. Krticolovke se dobe po vseh večjih trgovinah z železnino.

Madžarski kmetje se selijo. Znano je, da se kmetom na Madjarskem izredno slabo godi. Svobodnih kmetijskih gospodarjev je tam le malo, večinoma so še vedno zakupniki in tlačani, kajti na Madjarskem imajo še sedaj fevdalni sistem: zemljo imajo v lasti le velikaši in grofi. V Debrecinu se je organizirala skupina 200 kmetov, ki so zaprosili angleško vlado, da jim da na razpolago kak neobljuden otok, nakar se bodo tja vsi izselili.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo " " 10 "

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Domače vesti

Zagrebski nadškof dr. Bauer je pretekli teden praznoval svoj 78. rojstni dan.

Nova sima in mras. Zadnje dni je vsepovsod vladalo prav toplo in južno vreme. Sodilo se je, da bomo letos deležni prav mile zime. Nena doma pa se je ob koncu tedna vreme temeljito zasukalo. Pritisnil je mras in dobili smo nov sneg.

Pol milijona eksekucij je bilo izvršenih pri vseh 39 okrajnih sodiščih v Sloveniji, in sicer v dobi zadnjih 10 let. Od leta 1923 dalje je število eksekucij z vsakim letom naraščalo, dosegle pa je višek lansko leto, ko je bilo izvršenih 73.570 eksekucij. Same nevesele številke našega gospodarstva!

V ljubljanski kavarni »Emona« se je ustrelil neki podnarednik bolničarske čete.

Selitev revščine. Te dni so se selili mariborski »vagonarjci« iz svojih barak v vagona, ki jih je občina določila za domovanje teh revežev.

V dalmatinskem zagorju je skupina ciganov oplenila cerkev v vasi Prugovi. Odnegli so vse srebrne in zlate predmete ter druge dragocennosti.

Spomin je odpovedal nekemu mladeniču v Zagrebu. In sicer se nikakor ne more spomniti niti svojega imena, vsled česar so oblasti v pravi zadregi.

Železniška nesreča se je pripetila na progi Bakar—Sušak. Pri postaji Škriljevo sta se prevrnila dva vagona potniškega vlaka, pri čemer je bil ubit vlakovodja, dva potnika pa hudo ranjena.

Dva konja utonila. Neki posestnik iz Brežic se je odpravil na zadnji semenj v St. Jerneju na Dolenjskem. Med potjo je v Kostanjevici nakrmil svoja konja ter ju hotel nato še napojiti v Krki. Zavil je s ceste k vodi, kjer pa ob kraju nista hotela piti. Z vozom vred sta potegnili proti sredi reke, kjer ju je zajelo valovje ter odneslo; gospodar se je zadnji hip rešil.

Ženska neprevidnost. Mnogi ljudje, zlasti pa ženske, imajo navado, da venomer vrtajo in stikajo po zobeh. Če ni ravno lesene treske pri rokah, se poslužijo celo igel, šivank in podobnih ostrih reči. Marsikdo je to grdo in škodljivo navado že drago plačal. — Tako si je tudi v Bršljanu pri Novem mestu »trebilac« zobe neka F. Zupančič z iglo, pri čemer se je ubodla v čeljust. Čeljust ji je pričela otekati in v silnih bolečinah je vsled lastne neprevidnosti umrla v novomeški bolnici.

Janko Furlan:

Mesto — meščan

(Nadaljevanje.)

Tako razmerje med meščanom in kmetom je moralo roditi težke posledice in sicer pred vsem na strani kmeta. Kmečki človek kulturnih vrednot, ki človeka plemenitijo in usposablajo za samo- in sožitje, ne pozna in jih zato tudi ne cenl. Mi ga zato obsojamo in se nad tem spotikamo. Pa — je li njegova in res samo njegova krivda, če sta učenjaška in uradniška kultura pustili v njem kulturno praznino? Če se ta razlika med olikanim in preprostim svetom očituje vedno in povsod? Naj stopi kmet na cesto, v vozilo, trgovino, urad — povsod je zadnji. Celoz onimi, ki so docela iz njega in med njim, so si tuji, ker je vmes meščanska vzgoja, čije najvišje načelo je nad- in podrejenost. Stališče, ki je zavzema meščanski izobraženec napram temu človeku, je bolešno: Eni si nočejo »mazati« rok, češ: daleč od ljudstva, drugi pa hočejo le ukazovati.

Če ni v ljudstvu še več črepinj, je znak, da je kmet še vedno kaliber. Kaliber pa je vse. Kmet meščanske miselnosti ne more in noče razumeti.

Podčrtano je že bilo, da so mesta indu-

»Stara in nova« Ljubljana

Pri nas človek še čestokrat sliši v veseli družbi petje od »Ljubljance, dolge vasi...« Tudi vedo starejši ljudje marsikaj povedati o stari Ljubljani, kakšna in kako je izgledala še pred nedavnim časom. Pa tudi mnogo dokazov je še, ki spominjajo na obliko stare Ljubljane. »Figovec« skoraj vsakdo pozna; človek bi dejal prav skromna, plaha hiša, pa se je vendarle v



Spredaj slavni »Figovec«, v ozadju »nebotičnik«.

njej že toliko pretočilo vina in enakih pivskih dobrot. Tudi del ljubljanskega tramvaja je še, ko da bi hotel biti večni spomenik stare Ljubljane, ko se ziblje in guglje od glavnega do doljenjskega kolodvora in nazaj.

Sicer se pa Ljubljana razvija in prenavlja v ameriskem tempu. Doslej največja tovrstna pridobitev pa je gotovo ljubljanski »nebotičnik« — palača Pokojninskega zavoda, ki je bil te dni dograjen ter bo v kratkem otvorjen.

★

»Šiba božja« za bosansko kmetstvo ljudstvo so volkovi, ki se trumoma klatijo okoli vasi ter napadajo ovčje in živinske staje. Neredko pa se primeri, da se gladni volkovi lotijo celo človeka. Bosanski kmetje so ponekod organizirali pravo vojsko proti tej krvoločni nadlegi.

Država štedi. Zavoljo štednje so bila ukinjena naša poslaništva v Bernu, Haagu in Madridu. 80. rojstni dan je te dni praznovala zdrava in čila Ana Zupančič, mati našega največjega pesnika Otona Zupančiča.

strijski, trgovski, obratni, denarni in kulturni centri. Prav od kulturne strani nas mora mesto zanimati. Ne le to, izzvati bi nam moralo posebno skrb.

V mislih imamo kmečko-delavsko mladino, ki mora tja po izobrazbo. Ne gre pri tem toliko za materialno (osnovno, učno) stran, poverjeno učnim zavodom, pač pa za vzgojno, ki naj izoblikuje osebnost.

Mladina pada v popolnoma novo okolje. Iz preproste domače vzgoje zaide v nov, sedanjemu nasproten svet. Prvi korak v mesto jo oropa doma, ki ji predstavlja neko nepremično trdnost, stalnost in neposrednost, družinsko enotnost in vez ter ustna izročila, ki jo spajajo s preteklostjo.

Namesto tega doživlja v mestu neko bežno, večno menjajoče se stanje med duha ubijajočimi mrtvimi stenami, zmanjka ji življenja iz obzorja med hišnim pragom in z njim skladno povezano okolico, ki jo nadomešča zverženo izumetničenje in razkrajajoča tesnost.

Odtod gre korak mladine v takozvano javno življenje. Kaj je njegova vsebina? Kavarna, salon, ulica..., kjer prihaja do izraza v vsakem pogledu neproduktivno družabno življenje. Javno življenje je torej lice vseh lic in ker ga usmerja in mu daja vsebino prvo mesto, je opasno.

Na grebenu Storžica nad Kranjem je pretekli teden izbruhnil velik gozdni požar, ki je napravil precej škode.

Zaradi poneverbe 760.000 Din državnega denarja je obtoženih 11 uradnikov finančnega ministristva.

Zapeka. Vodeči zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se pred operacijami in po operacijah naravna »Frane-Jozefovca« grenčica uporablja z najboljšim uspehom.

Čemu je to pametno? Splošno so opazili, da se celo po smrti ljudje razlikujejo v »boljšec« in »navadnejšec«. Je to sicer velika neumnost, toda splošno je tudi znano, da človeški neumnosti ni meja. Po smrti smo vsi enaki, tudi ni krega in prepira na drugem svetu, kdor je bogat ali reven je čisto vseeno, tam tega ne upoštevajo. — Te dni poročajo o »sijajnem« pogrebu neke milijonarke v Beogradu. Stroški pogrebu so baje znašali 200.000 Din, grobnica 600.000, krsta pa 80.000. — Ali ni škoda tega denarja, ki bi ga lahko obrnili v kake pametne in socialne svrhe, ki bi kaj koristile ljudem.

Zakonski načrt o ločitvi cerkve od države je vložil narodni poslanec dr. Kešeljevičev. Vlada se je izjavila proti njemu, vsled česar je predlog propadel.

Pri nakladanju hlobov v gozdu se je v Sajevcu pri Ribnici težko ponesrečila delavčeva žena Ema Florjančič.

Nesreča kmetkega delavca. A. Zupančič iz Hudega pri Stični je rezal na slamoreznicni slamo. Nepazljivo je tlačil slamo v stroj, ki ga je zgrabil za obe roki ter ju grozno razmesaril; nesrečnež je ob obe roki.

Slika naših dni. Na svetu je čedalje več revežev in siromakov, ki nimajo kaj jesti, ne obleči in ne kam položiti svoje glave. Na vseh koncih in krajih beda in beračija. Mnogih se loti obup, v katerem si vzamejo življenje ter s tem napravijo konec klavrnemu životarenju. V Sisku pa se je te dni primeril slučaj, da je neki G. Baniček vsled bede zblaznel. Revež ima družino s šestimi otročiči.

Avtobus v plamenih. Pretekli teden je zgorel na poti avtobus, ki vozi iz Ljubljane v Polhovgradec.

Pozor!

Mogoče ste pozabili, da Vam je bila priložena v števil. 50. »Kmetkega lista« položnica za poravnavo naročnine, ki stane kakor doslej 30 Din za celo leto.

Moderni svet je našo duševnost posplošil, toliko bolj duševno atomiziran (razkrojen) je meščan. Radi tega je od treh vzgojnih činiteljev — družina, šola, javno življenje — poslednji na prvem mestu. Šola, ki ji napačno pripisujemo tako važno vzgojno besedo, je poslednji in radi obstoječih razmer tudi vedno bolj neznan člen v verigi vzgojnih činiteljev. V to stran se šola pri učni snovi ne ozira.

Mladina pa ne gre in niti ne more mimo javnega življenja. V nagonu posnemanja — te naravne in občeločloveške nujnosti, ki mora biti prav pri mladini izredno razvita, sicer bi moralo življenje prenehati — si mladina usvaja iz svoje neposredne okolice in si končno ustvari izvestne predstave in pojmovni zaklad, izobrazi ali — z našega vidika vzeto — preobrazi se. Prvotni, prostorno večji in vsebinsko resnično bogatejši svet se postopno umika novemu. Čim bolj je ta poslednji po svoji zunanosti mikaven in privlačen, kričav in nemiren, tem bolj prevpije in izpodriva prvino kmečke duše. Ali jih docela zatemni? Tako hitro vendarle ne gre, ker so vmes prvi pretežno neizbrisno vklesani vtisi, ki se temu uspešno upirajo. A dovolj je, če jih ta svet zapostavi. Kaj je vsebina tega novega sveta?

(Konec prihodnjih.)

Vesti iz sveta

Eno milijardo lir notranjega posojila je zopet najela Italija. Ta denar, za katerega jamčijo razne industrije in banke, je dalo italijansko ljudstvo.

V Zenevi je 7. t. m. umrl madžarski grof A. Apponyi, ki je bil vodja madžarske konservativne stranke ter neizprosni propagator revizije mirovnih pogojev.

Sleparije kapitalistične družbe prihajajo vsepovsod na dan. V Bruslju v Belgiji so odkrili veliko finančno goljufijo, v katero so zapletene seveda same — visoke in odlične osebnosti.

Tudi v Nemčiji se srednjim in malim kmetom slabo godi. Zato je razumljivo, če se pripravi moratorij za notranje kmetijske dolgove.

Posledice so že tu. Komaj je v Nemčiji zavlada g. Hitler, ki je zlasti udaril po komunistih, že so se slednji primerno odzvali. V Madridu na Španskem so napadli nemški konzulat ter ga močno poškodovali. — To so bržčas šele začetki hude in odprte borbe med enimi in drugimi.

Velik štrajk na Španskem so v mestu Asturiji proglasili rudarji. Delo je opustilo nad 27.000 rudarjev in drugih delavcev.

Sreča v nesreči. Največja sreča za brezposelne bi gotovo bila ta, da bi ti reveži ne imeli več želodca, ki je pravzaprav tisti, ki človeka žene v skrajni sili do hudih dejanj. O takem »srečnežu« poročajo iz Monakovega v Nemčiji. Pred 11 leti so mu z operacijo izrezali želodec. »Srečnež«, ki je užival poslej le tekočine, je te dni umrl.

Sami carinski zidovi. Nemška vlada napoveduje nove uvozne carine na živo živino, meso in mast.

Padlo je v morje največje japonsko letalo, na katerem je bilo prostora za 100 ljudi.

Tako je prav. Češka vlada je predložila parlamentu zakonski načrt, po katerem ji bo omogočena kontrola nad bankami ter bo v slučaju potrebe država sama določala obrestno mero.

De Valera, vodja večine na Irskem, je bil ponovno izvoljen za ministrskega predsednika.

Sport tudi nese. Zadnja velika sportna olimpijada, ki se je vršila lani v Los Angelesu v Ameriki, je prinesla nad 30.000 funtov čistega dobička.

V Ukrajini so baje spremenili 33 cerkva v vojašnice.

V borbi proti boljševizmu se v Evropi poslužujejo vseh mogočih sredstev. Tako je francoska akademija razpisala 50.000 frankov nagrade za najboljši roman, ki bo prikazal razdorni vpliv boljševizma na družino, človeško družbo in krščanske ideale.

Vsi bi radi diktirali. Dandanes je ljudska volja, ali kot se to imenuje z drugimi besedami demokracija vesti in prepričanja, prav malo ali pa sploh nič obrajtana reč. Po večini danes odločujejo posamezniki-diktatorji. Za tako državniško mesto se poteguje tudi novoizvoljeni ameriški predsednik Roosevelt. Torej, sami Mussoliniji, Hitlerji itd.

Na Češkoslovaškem imajo 865.000 nezaposlenih delavcev.

Na Bolgarskem se znižajo ministrske plače za 25 odstotkov, plače drž. uradnikov pa za 20.

Snežni viharji divjajo po severni Ameriki s toliko silo, da so nevarni življenju. Zadnji vihar je zahteval 49 človeških žrtev.

Ogromen požar je v Chicagu uničil veliko žitno skladišče ter napravil nad milijon dolarjev škodo.

V Berlinu je zelo padlo število rojstev. In sicer je padlo število v primeri s prejšnjimi leti za 7.000.

Na Rumunskem so razpustili ne le politične temveč tudi kulturne komunistične organizacije. Vsako nadaljnje njih udejstvovanje je zabranjeno pod smrtno kaznijo.

Kitajci in Japonci so spet pričeli z vojno.

Na Ruskem bodo to spomlad posejali 95 milijonov hektarjev zemlje, od tega kmetje samostojno le 19 milijonov.

450 samomorov je bilo v Berlinu v zadnjih treh mesecih. Zanimivo bi bilo izvedeti, koliko je bilo pa političnih umorov in ubojev, ki se dan na dan vršijo v hudem strankarskem boju.

Revolucije in spet revolucije, to je danes običajna navada v malih južnoameriških državah. Ne mine teden, da bi ne izbruhnila kaka revolucija. Vse pa so povečini le izraz sebičnih in vlastiteljskih posameznikov, ki jim množica slepo sledi. — Te dni poročajo zopet o revoluciji v Peruju, ki je baje večjega obsega.

Devetmesečni tečaj za vinarstvo, sadjarstvo in kletarstvo na banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru se vrši od 1. marca do 30. novembra t. l. V tečaj se sprejme omejeno število dovolj razvitih in zdravih kmetijskih in vinčarskih mladeničev, v starosti nad 16 let. Pouk je praktičen in teoretičen. Gojenci dobe brezplačno stanovanje s popolno oskrbo in mesečno po Din 50.— za nabavo potrebnih učil. Lastnoročno pisano in s 7:50 + 25.— Din kolekovano prošnjo, opremljeno s krstnim listom, domovnico, odpustnico ljudske šole, zdravniškim izpričevalom, npravnstvenim izpričevalom in izjavo starišev, odnosno varuha, da pustijo prosilca ves čas v tečaju, je osebno oddati do 20. februarja upravniku banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta in železniška postaja Limbuš pri Mariboru.

Janko Kač »Grunt«. Pod tem naslovom je pravkar izšel od znanega pisca Janka Kača roman v treh delih. Kot dober poznavalec našega kmeta, s katerim je pisatelj delal leta na polju in jedel iz iste skledje z njim, povede čitatelja v najgloblje tajne kmetijskega srca, kjer se borita za zmago ljubezen in zemlja iz roda v rod. Zmaga zemlja, ki je »več kakor ljudje, postave in bogovi« kakor konča pisatelj svoje delo. Razumljivo je, da je našla njegova knjiga prav živahen odmev. Da navedemo mnenje le enega odličnega kmeta, ki ga večina čitateljev pozna, namreč kmetijskega strokovnjaka g. Franca Gorčičana iz Višnje vasi. Ko je prečital »Grunt«, je vzkliznil: »Kakor malo kateri drugi sem prebral v svojem življenju knjig v raznih jezikih, toda kaj tako globoko iz naše duše zajetega pa še nisem čital!« — Dočim stane po knjigarnah kartonirani izvod 46 Din, v celo platno vezan pa 56 Din, daje založba »Zemlja« naročnikom in čitateljem »Kmetijskega lista« Kačev roman po popustni ceni po 40 Din za kartonirani in 50 Din v platno vezani izvod s poštnino vred. Sezite po knjigi, posebno ti mladina, da boš znala še bolj ceniti dom in svojo grudo. Naroča se pri založbi »Zemlja«, Ljubljana, Gajeva 9/1.

Sejmi

- 19. februarja: Lož, Pišecce pri Ljutomeru;
- 20. februarja: Zgornji Tuhinj, Lašiča, Videm na Savi, Braslovce;
- 21. februarja: Šmartno pri Litiji, Dol. Lendava;
- 22. februarja: Sv. Filip v Veračah, Teharje;
- 23. februarja: Loče pri Poljčanah, Turnišče;
- 24. februarja: Bučka, Moravče, Zrebna, Cerknica, Lesce, Čermošnjica, Kozje, Slov. Bistrica, Rogatec, Laško, Beltinci.

Gospodarstvo

Izvoz našega sadja

Pretekli teden se je vršila v Beogradu konferenca izvoznikov sadja in grozdja, kjer se je razpravljalo o nadaljnjem bolj smotrenem izvozu ter v zvezi z njim o povzdigi našega sadjarstva.

V pretečenem letu so bili glede prodaje in izvoza sadja in grozdja doseženi lepi uspehi, v kolikor niso bili odlični, je temu krivo dejstvo, da pri nas še vedno ne znamo tako pripraviti sadja kot ga zahteva zunanji trg. Izvoz bo mogoče povečati le tedaj, ako bomo izvažali le prvovrstno in zdravo blago. Na konferenci je bilo zato med drugim tudi predlagano, naj se po srezih določi čas obiranja sadja ter naj se v vsaki občini sestavi poseben odbor, ki naj nadzira obiranje, spravlanje in pakiranje sadja.

Poleg tega se je konferenca obrnila tudi na trgovinsko ministrstvo z željo, da se posveti kar največja pozornost trgovinskim pogodbam in izvozu sadja, prometno ministrstvo pa naj stavlja na razpolago dovoljno število tovornih vagonov, da se sadje vsled predolgega ležanja ne pokvari, naj pospeši hitrost tovornih vlakov za sadje ter gre tej novi panogi našega gospodarstva čim bolj na roko.

Za gospodinje

Odbirajmo kokoši. Kokoš srednje dobre pasme znese pri dobri krmi v življenju okrog 600 do 700 jajc. Največ nese v drugem, tretjem in četrtem letu. Ko je kokoš stara 4 leta ponehava z nesenjem, tako da se jo ne splača več držati. Gospodinjam se svetuje naj kokoši starejše od 4 let odberejo, prodajo ali zakoljejo.

Nov stenj za petrolejko. Preden vtakneš nov stenj v petrolejko, ga namoči v močnem vinskem kisu in ga temeljito osuši. Svetiljka ti bo gorela s svetlim plamenom, ne bo kadila in tudi duha po petroleju ne bo preveč imela.

Kako spoznaš pristno platno. Na košček platna, ki ga misliš preskusiti, spusti kapljo črnila. Ako se črnilo razlije v dveh nasprotnih smereh, je to znak, da je v platnu tudi bombaž. Če pa se črnilo razširi enakomerno na vse strani je to znak, da je platno čisto iz samega lanu.

Novi podplati pri čevljih se nosijo dolgo, ako jih namažemo večkrat z oljem. Olje napravi podplat opolzek in gladek kar preprečuje prehitro zdrgnjenje in obrabo.

Čajni madeži se odstranijo iz perila najbolj zanesljivo, ako peremo madeže v vroči vodi v kateri smo raztopili nekaj boraksa.

Vrednost denarja

1 nemški frank	Din 13.60
1 švicarski frank	Din 11.10
1 ameriški dolar	Din 57.40
1 angleški funt	Din 196.—
1 avstrijski šiling	Din 9.20
1 francoski frank	Din 2.24
1 čehoslovaška krona	Din 1.70
1 italijanska lira	Din 2.94

»BUDDHA«



TRADE MARK

„BUDDHA“

ČAJNE MEŠANICE SO NAJBOLJŠE

Tea Import, Ljubljana

Telefon 26-26 Večna pot 15 Telefon 26-26

Važno! Času primerno! Važno!

Pri nakupu angleškega in češkega sukna, modnega blaga in svile jemljemo v račun (do preklica) tudi HRANILNE KNJIZICE prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Domača zavarovalnica HERCEG-BOSNA

LJUBLJANA, Selenburgova 7/1
sprejema vsakovrstna zavarovanja.

Išče zanesljive poverjenike v vseh večjih krajih

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v *Ljubljani*

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Kolodvorska ulica št. 7

Zenini! Neveste!
CRNE SUKNJE in CRNE OBLEKE
v veliki izbiri in po nizki ceni se dobe pri
JOSIP OLUP-u
LJUBLJANA, Stari trg 2 (na vogalu)
Bogata zaloga vsakovrstnega perila iz lastne tovarne
"TRIGLAV"

V vsako kmetsko hišo Kmetijsko Matico!

Pri Češniku

Ljubljana

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

je najugodnejši nakup za ženske in moške obleke ter druge potrebščine

Poštenost mojega podjetja je znana!

Posojila
podeljuje

"ZADRUGA"

Ljubljana, pp. 307

Sprejme poverjenike

Laneno olje, firnež, emaline in ostale lake, oljinate barve, lanene tropine

in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIĆ-ZANKL D. Z.
O. Z.

TOVARNE OLJA, FIRNEŽA, LAKA IN BARV
LJUBLJANA • MEDVODE • DOMŽALE

Ekspozitura Beograd • Podružnica: Maribor, Novi Sad • Lastnik: Franjo Medić

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na
malo!

Na
veliko!

Ustanovljeno
1839



Hiša v Ptuj se prodaja

za hranilno knjižico ene izmed posojilnic ali mestne hranilnice v Ptuj. Hiša ima nekaj vrta, studene in leži na ugodnem prostoru poleg sejmišča. Cena 39.500 Din. Vprašati: Ana Trbuc, Ptuj, Zrnskokofrankopanska 10

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

VELIKA ZALOGA

suknena blaga za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih ruč in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorci!



Račun poštne hranilnice št. 14.257

Telefon. št. 28-47

Brzojavni naslov: "KMETSKE DOM"

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v *Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1*

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000.— • Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja — POSOJILA daje proti poročtvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$, in od 3—4 $\frac{1}{2}$, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3

Kmetje! Kupujte samo domače izdelke!